

студентів з подальшою її корекцією, регулювання для досягнення мети;

5) встановлення зв'язку між суб'єктами навчального процесу, тобто передача інформації, що забезпечує прийняття власних рішень викладача й рішень студента.

Безпосереднє керівництво процесом формування в студентів навчальної самостійності потрібне лише на початковому етапі їх навчання у зв'язку з різним рівнем підготовки студентів, незвичайністю форм організації навчального процесу у вищій школі. Поступово безпосереднє керівництво має перейти в опосередковане з обов'язковим систематичним проміжним контролем з боку викладача за формуванням умінь здійснювати самостійну навчальну діяльність.

На кожному з етапів навчання важливо зберегти оптимальне співвідношення між керованою діяльністю студентів і їхньою самостійною роботою, коли роль першої повинна зменшуватись, а другої — збільшуватись, щоб досягти повної самостійності майбутніх учителів у процесі розумової праці.

Ю. К. Семениченко, канд. екон. наук, доцент
кафедри обліку в кредитних і бюджетних
установах та економічного аналізу

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНДИВІДУАЛЬНО-КОНСУЛЬТАТИВНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПО ДИСЦИПЛІНАМ БАНКІВСЬКОГО СПРЯМУВАННЯ З УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Технологія навчання змінюється в наш час дуже швидко. Набули поширення нові методи навчання, такі як: мозкова атака, тренінг, міні-лекція, робота в малих групах, презентації, дидактичні ігри. Велика частка загальної кількості годин по дисциплінам, в тому числі банківського спрямування, зараз віднесена на самостійну й індивідуально-консультативну роботу студентів. Для самостійної роботи студентів розроблені цілі методики, які детально роз'яснюють викладачам, яким чином проводити підготовку студентів. Але для підготовки індивідуально-консультативної роботи студентів немає жодної методики, яка б забезпечувала науковий процес, обґрунтовувала б мету і завдання проведення такої роботи.

Як відомо, самостійна робота — це форма організації індивідуального вивчення студентами навчального матеріалу в аудитор-

ний та позааудиторний час. Мета СРС — сприяти формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості молодшої людини, суть якої полягає в уміннях систематизувати, планувати, контролювати й регулювати свою діяльність без допомоги й контролю викладача. Завданнями СРС можуть бути засвоєння певних знань, умінь, навичок, закріплення та систематизація набутих знань, їхнє застосування за вирішення практичних завдань та виконання творчих робіт. Для виконання цих завдань виникає потреба в чіткій організації, плануванні, керуванні з боку викладача (методичні рекомендації та перевірка виконаних робіт), що сприяє підвищенню якості навчального процесу.

Постає питання, як організувати індивідуальну і консультативну роботу. На мою думку, доцільно звернутися до найкращого світового досвіду з цього питання, яким є досвід освітнього процесу в США і Голландії. В практиці університетського навчання в Україні, особливо для підготовки працівників банківського бізнесу, треба використати кейс-метод або ситуаційну методику навчання.

Більшість людей приймає протягом доби 1000 рішень. Допомогти слухачам навчитися знаходити правильні рішення у складних ситуаціях — одне з основних завдань вищої освіти. Роботодавці, як правило, не мають претензій до рівня технічних знань випускників вищих навчальних закладів, проте вони часто відзначають, як ваду сучасної освіти, відсутність у випускників впевненості й досвіду при інтеграції знань у процесі прийняття рішень.

Майже 100 років Гарвардська школа бізнесу використовує метод ситуаційного навчання, спрямований на вдосконалення процесу прийняття рішень для забезпечення більш реалістичної основи при підготовці менеджерів і бізнес-адміністраторів. Завданням кейс-методу є не просто передати знання, а навчити здатності справлятися з унікальними та нестандартними ситуаціями, з якими, як правило, ми і маємо справу в реальному житті. Центр уваги при застосуванні кейс-методу переміщується з процесу передачі управлінських концепцій та знань на розвиток навичок аналізу і прийняття рішень. Обов'язок викладача — мотивувати зацікавлення студентів у предметі: створити таке середовище в аудиторії, яке заохочує студентів ділитися власними ідеями, знаннями і досвідом і брати участь в аналітичному процесі. Обов'язком студента є привнесення в аналітичний процес своєї активної уваги. Що ж необхідно виокремити для індивідуально — консультативної роботи? Я вважаю, треба звернутися до психологічної підготовки студентів і спрямувати їх роботу по напрямку вивчення сучасних вимог до бізнесу.

Освітні організації, які зможуть забезпечити розвиток наукової управлінської думки швидше, ніж інші, і робитимуть це якісніше, матимуть величезну конкурентну перевагу на освітньому ринку. Якщо проаналізувати сучасний рівень концептуального сприйняття бізнес-освіти в Україні як такої, то вона надає технічні вміння, необхідні у ділових операціях, на відміну від управлінських аналітичних та інших так званих «м'яких» навичок. За словами керівника однієї з філій іноземного банку в Києві: «Ми можемо навчити працівника виконувати свою роботу, якщо він не вміє виконувати її досконало. Це просто зробити, маючи внутрішньофірмову систему підвищення кваліфікації. Ми маємо в Україні іншу проблему. Як навчити працівника рано розпізнати проблему? Як його навчити не просто її розпізнати, але й оцінити варіанти її вирішення?» Сучасний заклад бізнес-освіти, таким чином, якщо він прагне відповідати найсучаснішим вимогам бізнесу, повинен вирішувати подвійне завдання: не тільки завантажити голови своїх випускників корисною інформацією з різних ділянок управлінської науки, але й навчити майбутніх управлінців і бухгалтерів бути творчими аналітиками, знаходити нестандартні вирішення ділових проблем, уміти переконувати, висловлювати думки, співпрацювати та вести за собою.

Кожен студент індивідуально повинен досягти визначених результатів діяльності. Це можна досягти за допомогою застосування кейс-методу, зокрема симуляції проведення окремих банківських операцій та їх обліку. Консультації потрібні для того, щоб організувати індивідуальну роботу студентів, психологічно підготувати їх до вирішення не одним способом стандартних і нестандартних ситуацій, що стосуються банківських операцій. Зміст індивідуальної роботи повинен містити написання звіту про спостереження операцій на базі практики, з'ясування проблем щодо їх проведення, пропозиції щодо удосконалення процедур обліку.

В. М. Сидоренко, канд. екон. наук,
доцент кафедри інформатики

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

На сучасному етапі розвитку вищої освіти домінує тенденція зближення національних педагогічних шкіл, що є наслідком процесів глобалізації, формування єдиного соціально-економічного